

CONSILIERUL ÎN ADICȚII

Teorie - Practică - Cercetare

SUMAR

1

Editorial. Creștem împreună
pentru cel care suferă încă

2

Creșterea accesibilității clientului
cu adicții la servicii de recuperare

Alexandra Cioaza

3

Importanța relației părinte-copil
în lupta cu adicția

Maria Papuc

4

Consumul de substanțe și
dependențele amenință să
distrugă educația și viitorul
copiilor noștri

Cristina Florentina Șaitiș

5

Patru generații de consilieri în
adicții, marca Arcade

6

Modificări legislative ale centrelor
din rețeaua Antidrog

Membrii fondatori și consiliul director Arcade:

Claudia Varga, *drd., consilier în adicții, președinte*
Floyd Frantz, *psiholog, consilier în adicții, supervisor*
Nicoleta Amariei, *drd., consilier în adicții, vice-președinte*
Mihaela Stânceanu, *asistent social, secretar*

CONSILIERUL ÎN ADICȚII

O publicație a Asociației pentru Recuperare și Consiliere în Adicții și Dependențe

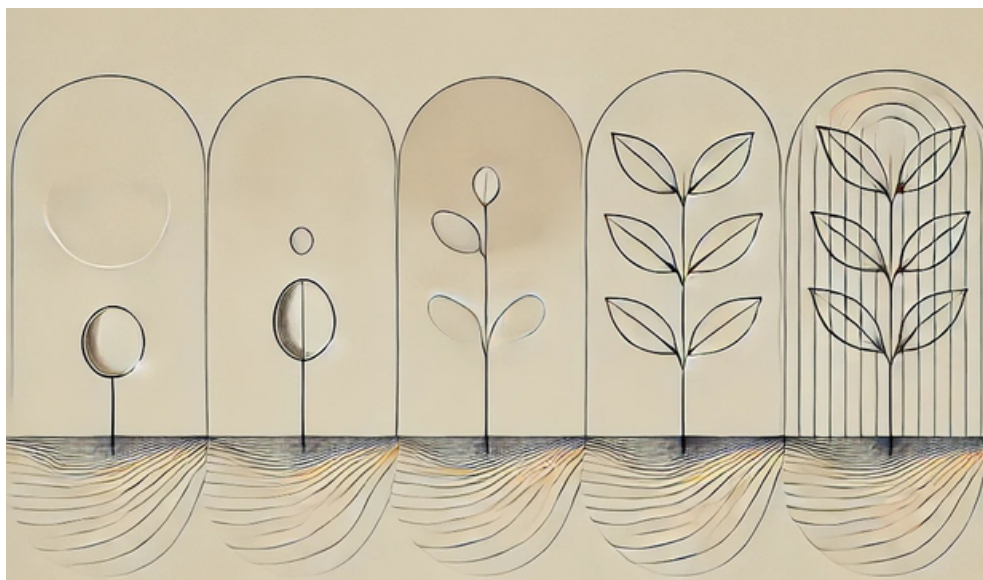
Cluj-Napoca, România
www.arcadecluj.ro
www.sfdimitrie.ro
contact@arcadecluj.ro

de **Nicoleta Amariei**, consilier în adicții

Editorial

Creștem împreună pentru cel care suferă încă

Par multe locurile în care
am fost, nu?

Si, totuși, în ciuda
impactului calitativ în
viețile celor care au
trecut prin program,
impactul cantitativ e încă
mic.

Mulți sunt cei care suferă
încă. Enorm de mulți.
Consumatori și
aparținători deopotrivă.

Deci, e nevoie de fiecare
dintre noi, consilierii. De
fiecare oră de informare a
profesioniștilor din
medico-socio-clerical. De
fiecare evaluare și
orientare a unui
consumator. De fiecare
ședință de grup de suport.
De fiecare pas în direcția
recuperării.

Nu vom ști niciodată care
e gestul care va face
diferența în viața cuiva,
care mână întinsă va face
diferența dintre viață și
moarte.

Poate a ta, om drag!

*U*n sfert de veac de
consiliere în adicții - atât
vom împlini în anul
Domnului 2025.

Mult. Multe s-au făcut,
multe s-au încercat, unele
au mers mai bine, altele
mai greoi sau deloc, însă
toate ne-au arătat un
singur lucru: recuperarea
este posibilă.

Urmărindu-i în timp pe cei
ce au trecut prin tranșeele
programului nostru de
consiliere, ne minunăm și
de cât e de frumoasă.
Oameni care mai înainte
vreme

își consumau ultima
fărâma de energie și
suflet pentru încă „o
doză”, înfloresc, își
repară zâmbetul, își fac
familii și afaceri.

Oameni care s-au
revendicat pe sine și au
acum, cu adevărat, o
viață.

Consilierul în adicții își
întinde mâna pentru a
ajuta la trecerea dintre
cele două lumi, cea a
consumului și a
abstinenței.

Pentru că mai întâi
trebuie să ne oprim din
muri, pentru ca mai
apoi să învățăm să
trăim, nu-i așa?

Si am văzut că oricine poate
învăța să trăiască,
indiferent de câți ani are,
unde stă, câte clase a
terminat sau câți bani are.

Cei de la oraș și cei de la
sat. Cei care au locuință sau
cei care se refugiază în
adăposturi de noapte.

Cei care abia au primit
drept de vot și cei care au
deja ani de pensie.

Cei care nu au încă
probleme de sănătate și cei
din sanatorii de TBC sau
psihiatrie.

Cei din libertate și cei din
supraveghere sau detenție.

Creșterea accesibilității clientului cu adicții la servicii de recuperare

de **Alexandra Cioaza**,
consilier în adicții

Pe lângă afectarea membrilor familiei și a propriei persoane, consumul de substanțe afectează societatea în ansamblul său. Costurile emoționale ale celor direct implicați sunt completate de costuri sociale care depășesc cu mult imaginația celor mai mulți dintre noi. În primul rând, este vorba de serviciile medicale și de costurile pe care le implică spitalizarea și tratamentele medicamentoase utilizate pentru încercarea de tratare a efectelor provocate de consumul de alcool.

Este de remarcat apoi costul implicat de daunele umane și materiale provocate, de exemplu, de accidente produse pe fondul șofatului sub influența alcoolului sau drogurilor și care încarcă atât de mult sistemul de justiție. Multe dintre aceste costuri sunt suportate de Guvern.^[1]

Prin proiectele noastre venim atât în sprijinul persoanelor care se confruntă cu abuzul sau dependența de substanțe sau comportamente, cât și în sprijinul profesioniștilor care întâlnesc, sub diferite forme, aceste persoane. Oferim informare, orientare, evaluare și consiliere individuală și de grup, grupuri de suport, grupuri educaționale atât pentru persoanele dependente, cât și pentru aparținătorii acestora.

Profesioniștilor „de primă linie” le punem la dispoziție periodic cursuri despre boala dependenței și a codependenței. Pentru noi colaborarea cu aceștia nu e un principiu, e o realitate și o necesitate. Cum am putea altfel să găsim cele mai bune metode de intervenție în cazuri atât de provocatoare precum cele însoțite de adicții?

Să luăm, spre exemplu, clienții care ajung să ne cunoască după ce experimentează consecințe legale din cauza consumului de alcool sau stupefiante. Cel mai adesea, acestea se află deja sub supravegherea Serviciului de Probațiune pentru infracțiuni precum condus sub influența alcoolului sau drogurilor, furt, tâlhărie, violență domestică, tentative de omor, ucidere din culpă. Fapte grave, nu e așa? Cei mai mulți dintre aceștia au la activ ani întregi de consum. Situația de criză legală, teama de a primi pedepse cu detenție ar putea constitui momente oportune de a inițiere a unui proces de recuperare.

Pare evident rolul major al consilierului de probațiune în a-l așeza pe acest tip de client pe traseul schimbării și recuperării din dependențe – are cadrul de acțiune, are autoritatea conferită de o sentință judecătorească ce

vizează includerea persoanei care a încălcat legea într-un program de reabilitare. Un studiu din SUA arată că cea mai mare parte a celor care intră în recuperare sunt referiți de către sistemul de justiție.

La noi situația e mult diferită. Pe de o parte pentru că uneori cei care au șofat sub influență par mult mai puțin periculoși decât infractorii abstenenței, e ca și cum ar avea circumstanțe atenuante, ca și cum fapta lor e mai puțin gravă, iar o pedeapsă cu detenție ca urmare a neparticipării la un program de reabilitare pare extremă. Lipsa de resurse specializate de recuperare din adicții la nivel național poate fi dublată de pierderea speranței în capacitatea de schimbare a infractorilor. În cadrul centrului nostru, am văzut de-a lungul timpului persoane care au reușit să se schimbe și să își redefinească traiectoria în viață, însă e necesară o viziune mai largă asupra infracțiunii și oportunităților de schimbare, precum și accesarea cât mai curând a resurselor disponibile consilierului de probațiune.

Avem apoi latura medicală. Spitalul de psihiatrie este cel mai cunoscut în rândul populației pentru tratarea dependenței, însă, în momentul în care se ajunge la internare, sunt tratate doar efectele.

Omul este interesat să iasă din sevrăj și să se stabilizeze din punct de vedere fizic. Pentru aceasta, i se administrează medicamente și este ținut sub observație, astfel încât să nu mai consume, dar aceste modificări vizează doar refacerea pacientului în plan fizic.

Constatăm că există, din păcate, mai puțină deschidere decât ne-am dori din partea cadrelor medicale spre a vedea dependența ca o boală ce necesită îngrijiri integrate pe palier bio-psiho-socio-spiritual. O abordare exclusiv medicală își privează pacienții de beneficiile pe care le-ar putea aduce consilierea specializată.

De multe ori, clienții ajung la noi în stadii grave ale bolii (ex. ciroză), când motivația e mult mai greu de stimulat. Ne asumăm în această direcție rolul de „avocați” ai intereselor persoanelor dependente și organizăm periodic discuții cu medicii pentru a trage un semnal de alarmă vis-à-vis de importanța pe care o poate avea o abordare integrată.

„Sfatul medicului” are un rol deosebit de important în influențarea deciziilor oamenilor

cu privire la conduita pe care o vor adopta, prin urmare, ne-am dori a mult mai mare deschidere din partea acestora și conlucrarea pentru progresul celor dependenți.

Observăm în practică faptul că există șanse chiar și pentru cei care, din perspectiva întregii lumi, nu mai au niciuna

Colaborarea pe care o avem cu Direcția Județeană de Protecție a Copilului are ca scop crearea unui cadru sigur pentru copiii aflați în grija unor adulți consumatori de psihotrope.

Uneori, mamele aflate în astfel de situații sunt conștiente de problema pe care o au cu alcoolul, însă, fiind mame singure, consideră că accesarea unui program de tratament va lăsa impresia iresponsabilității, pentru ca mai apoi copiii lor să aibă de suferit. Paradoxal, nu?

Dacă adăugăm lipsa de susținere din partea soților, lipsa resurselor financiare sau educației, abuzurile domestice sau neajutorarea învățată, cazuistica referită de Protecția Copilului este una extrem de complexă.

Astfel, credem că rolul directiv al asistentului social din DGASPC poate fi unul decisiv în determinarea primilor pași către schimbare. Oricâte eforturi ar dedica pentru rezolvarea problemelor existente în familie și integrarea/ reintegrarea copiilor, acestea nu vor fi durabile

dacă problema de abuz nu e stopată. De ce această listare de situații și domenii? Pentru că știm că putem fi de folos. Pentru că știm că suntem o resursă pentru profesioniștii din sistemul de justiție, din domeniul medical sau social.

Cum? Mai întâi, oferind oportunități de formare specifică și resurse bibliografice pentru o identificare mai rapidă și o intervenție de scurtă durată în cazul clienților sau pacienților cu adicții.

Mai apoi, deschizându-ne porțile către acei clienți sau pacienți îndrumați spre noi de către instituțiile colaboratoare. Procesul e unul definit în timp, transparent, iar programele de consiliere asigură standarde unice în România.

Și, nu în ultimul rând, sprijinind inițierea de servicii de screening, informare sau consiliere în cadrul acestor instituții. Grupurile de informare din cadrul secțiilor psihiatrice de dezintoxicare, cursuri de responsabilizare adresate clienților Serviciului de probațiune, programe educaționale în cadrul unor companii sau comunități parohiale sunt doar câteva exemple ale prezenței noastre în comunitate.

E drept, de cele mai multe ori, clienții se simt constrânși în momentul în care li se recomandă participarea la un program de recuperare din adicții, iar unii vor face tot ce pot pentru a evita acest lucru.

Importanța relației părinte-copil în lupta cu adicția

de Maria Papuc, medic rezident psihiatrie

articol realizat în cadrul cursului de consilieri în adicții

Una dintre cele mai mari frământări ale unui părinte este reprezentată de modul în care aceasta ar putea să își protejeze copilul pentru a nu face cunoștință cu drogurile și implicit de a nu deveni dependent de ele. Dependența de orice substanță sau comportament este o boală, iar mai specific o boală bio-psiho-socio-spirituală. Având în vedere acest fapt, un aspect important de luat în considerare face referire la prevenția acesteia.

Cum ar putea așadar un părinte să își proteje copilul? Din păcate, nu există o soluție magică, nu există o rețetă care o dată aplicată să trateze problemele existente.

Cea mai bună prevenție pe care un părinte o poate face este să lucreze la el însuși, să înceapă procesul magic de autocunoaștere, să lucreze la propriile răni sufletești, să înțeleagă de unde vin, pentru a

nu proiecta ulterior toată încărcătura traumatică în relația cu copilul. Încă din uterul mamei, fătul simte emoțiile și starea interioară a mamei sale. În primul an al vieții sale, când capacitatea cognitivă a creierului său nu este încă dezvoltată, partea senzorială și emoțională sunt cele care contribuie la crearea primilor amintiri. Modul în care mama își privește copilul, în care îl atinge, îl mângâie, îl alăptează va contribui la formarea unui atașament sănătos. Iar mai apoi, o educație făcută cu blândețe, dar cu limite stabilite ferm și respectate constant, va contribui la dezvoltarea armonioasă a puiului de om.

Studiile existente în literatura de specialitate subliniază importanța relației dintre părinte-adolescent ca factor protectiv principal împotriva consumului de substanțe. Este menționată o relație calitativă

emoțional, caracterizată de căldură, iubire, apropiere și însoțită de o comunicare deschisă referitor la subiectele mai sensibile și uneori mai greu de abordat. Un părinte echilibrat, care are o stare de coerență interioară, va fi în stare să creeze un spațiu de siguranță în relația cu propriul copil, care reprezintă cea mai eficientă metodă de a avea un rezervor plin de iubire din care acesta să se hrănească. Iar în această situație, copilul nu va mai căuta surrogat într-o lume a himerelor distrugătoare de suflet, care să îi umple vidul interior și să îi satisfacă nevoia de conectare autentică.

Oamenii sunt ființe sociale, create pentru conexiune, fiecare având nevoie să se simtă văzut, acceptat, dorit și iubit fix așa cum este el. Doar atunci când această nevoie va fi împlinită cu adevărat, adicția nu va mai avea nicio putere.

Consumul de substanțe și dependențele amenință să distrugă educația și viitorul copiilor noștri

de Cristina Florentina Șaitiș, profesor, consilier în adicții

articol realizat în cadrul cursului de consilieri în adicții

În ultimii 10 ani, sistemul de învățământ românesc se confruntă din ce în ce mai puternic, pe lângă problemele strict legate de partea strict educativă, cu noi provocări, care provin din mediul extern și au numeroase valențe socio-culturale, economice, psiho-emoționale, spirituale; este vorba despre influența mediului de viață familial și comunitar, a societății actuale în general, asupra dezvoltării psiho-socio-emoționale a copiilor și adolescenților, beneficiarii direcți ai serviciilor educaționale oferite de către instituțiile de învățământ public din România.

Mediul familial dezorganizat, viciat, dominat de lipsa comunicării și a afecțiunii dintre membri, familia monoparentală, plecarea părinților în străinătate și lăsarea copiilor/ adolescenților singuri/ în grija rudelor, problemele economico-financiare ale familiei, presiunea grupurilor sociale și/ sau a anturajelor familiale/ individuale, starea de sănătate psiho-emoțională în continuă afectare/ suprasolicitare a membrilor familiei sub

presiunea poverilor vieții zilnice, consumul de substanțe nocive și ilegale (tutun, alcool, droguri), dependențele variate și combinate, determină modificări majore ale motivației și interesului elevilor pentru educație și pentru participarea zilnică la programul școlar.

Aceste premise, coroborate cu inerția sistemului de educație, care se concentrează strict pe procesul de predare-învățare-evaluare și pe menținerea la cote rezonabile a statisticilor privind inserția școlară, promovabilitate etc. nu pot duce decât la eșec și abandon școlar, vizibil atât la nivelul documentelor școlare, cât mai ales în realitatea vieții acestor elevi (absenteism ridicat, nivel scăzut de cunoștințe și abilități în toate domeniile).

Analiza activității școlare și colaborarea cu instituții partenere (Poliția, DGASPC, spitale) au evidențiat că fenomenul consumului de tutun, alcool și droguri este prezent încă din gimnaziu, crescând semnificativ în liceu și școala profesională. Acest fenomen afectează siguranța elevilor,

determinând absenteism, eșec și abandon școlar, iar elevii consumatori sunt adesea implicați în activități ilegale.

Statisticile indică o scădere a motivației și frecvenței școlare, reflectată prin rezultate mai slabe de la Evaluarea Națională până la Bacalaureat, precum și o creștere a abandonului școlar la trecerea spre liceu/profesională.

Având în vedere aceste realități, este necesară atât o schimbare de atitudine a școlilor (și a întregului sistem de învățământ) față de fenomenul consumului de tutun, alcool și droguri și de dependențe în rândul elevilor, cât și o regândire a serviciilor și specialiștilor care ar trebui conectați prin lege de activitatea unităților de învățământ, cu atribuții și proceduri concrete de intervenție în mediul școlar.

Patru generații de consilieri în adicții,

marca **ARCADe**

Trei ani, patru generații, 78 consilieri în adicții formați la Arcade!

Oameni de care suntem mândri și al căror efort și trudă le apreciem înmiit pentru că știm că în domeniul acesta intri cu inima sau te pierzi.

Să ne dea Dumnezeu sănătate tuturor cât să continuăm să creștem împreună în număr, proiecte, zile de abțință și zâmbete!

Modificări legislative ale centrelor din rețeaua Antidrog

În noiembrie 2024, în cadrul unei discuții consultative la Palatul Victoria, Arcade a oferit un punct de vedere privind Proiectul de Ordonanță de Urgență privind înființarea, organizarea și funcționarea

Agenției Naționale pentru Politici și Coordonare în domeniul drogurilor și al adicțiilor și a Centrelor de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor.

Împreună cu Pr. Iulian Negru (CORA Iași) și Olivia Vișan (Filantropia București) am reprezentat și susținut rolul consilierii în adicții în procesul integrat al asistării persoanei dependente.

Am susținut, printre altele:

1. includerea consilierului în adicții în structura de

personal a noilor Centre de sănătate mintală pentru prevenirea adicțiilor din subordinea Ministerului Sănătății.

2. adoptarea unor standarde minime privind intervenția cu persoanele dependente, conform unor studii de eficiență, promovând, evident, Modelul Minnesota.

3. adoptarea unor standarde de formare a consilierilor în adicții.

Aceste discuții sperăm să fie încă un pas spre înființarea Colegiului Consilierilor în adicții.